

**Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της
Ανώτερης Εκπαίδευσης**

Κυπριακή Δημοκρατία

**Έκθεση Εξωτερικής Αξιολόγησης
Προγράμματος Σπουδών**

Ίδρυμα : FREDERICK UNIVERSITY

**Πρόγραμμα Σπουδών: ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ
ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Οδηγίες.....	3
Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης.....	4
Εισαγωγή.....	5
Ευρήματα.....	6
Συμπεράσματα και Εισηγήσεις της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης.....	12
Έντυπο: 300.1.....	13

ΟΔΗΓΙΕΣ:

Το παρόν έγγραφο έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας, στη βάση των προνοιών του «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου του 2015» [Ν. 136 (Ι)/2015].

Το έντυπο συμπληρώνεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης για έκαστο πρόγραμμα σπουδών. Το ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (έντυπο αρ. 300.1) αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της έκθεσης εξωτερικής αξιολόγησης για την αξιολόγηση - πιστοποίηση νέου προγράμματος σπουδών.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ:

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΑΣΤΕΡΗΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ	ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
ΠΕΤΡΟΣ ΛΙΑΚΟΥΡΑΣ	ΑΝ. ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΜΑΡΙΑ ΞΙΑΡΗ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ:

I. Η διαδικασία Εξωτερικής Αξιολόγησης

- Σύντομη περιγραφή των εγγράφων που μελετήθηκαν, της επιτόπου επίσκεψης, των συναντήσεων και των υποδομών στις οποίες πραγματοποιήθηκε η επίσκεψη.

II. Διαδικασία Εσωτερικής Αξιολόγησης

- Σχόλια όσον αφορά στην ποιότητα και την πληρότητα της αίτησης που υποβλήθηκε από το ίδρυμα ανώτερης εκπαίδευσης (Έντυπο Αρ. 200.1, αλλά και όσον αφορά στην γενική αποδοχή και συμμετοχή στις διαδικασίες Διασφάλισης Ποιότητας από μέρους του Ιδρύματος, γενικότερα, και για το υπό αξιολόγηση πρόγραμμα σπουδών συγκεκριμένα.

Η αξιολόγηση πραγματοποιήθηκε σε ένα απόλυτα επαγγελματικό περιβάλλον. Η Επιτροπή εκφράζει εξ αρχής την ευαρέσκεια της για τον τρόπο με τον οποίον οργανώθηκαν οι συναντήσεις, για την πληρότητα της ενημέρωσης και την υποστήριξη που παρείχε ο Φορέας Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης.

Το Πανεπιστήμιο Frederick (Fr Un) παρείχε στα μέλη της Επιτροπής κάθε δυνατή διευκόλυνση. Οι συναντήσεις της Επιτροπής με τα μέλη του διδακτικού και διοικητικού προσωπικού καθώς και με τις αρχές του κυπριακού πανεπιστημίου και τους υπευθύνους του υπό αξιολόγηση μεταπτυχιακού προγράμματος ήταν άρτια οργανωμένες και οι συζητήσεις αποδείχτηκαν ουσιαστικές και πλήρεις.

Οι υπεύθυνοι απάντησαν με ιδιαίτερη ευγένεια στις ερωτήσεις που τους έθεσαν τα μέλη της επιτροπής εξωτερικής αξιολόγησης (ΕΕΑ), παρείχαν δε σε αυτά το έντυπο υλικό και τις διευκρινίσεις που τους ζητήθηκαν.

Το έντυπο υλικό που μελετήθηκε περιλαμβάνει :

- την αίτηση για αξιολόγηση και πιστοποίηση του προτεινόμενου μεταπτυχιακού προγράμματος,
- τους στόχους του κοινού προγράμματος,
- την φυσιογνωμία του προγράμματος,
- την δομή του προγράμματος και την αναλυτική περιγραφή των μαθημάτων
- τους προτεινόμενους διδάσκοντες του προγράμματος και τα αναλυτικά βιογραφικά τους.

Παράλληλα, ζητήθηκαν και παρασχέθηκαν:

- το Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβέρνησης της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ/τ.Β/2668/10.12.2015) περί ίδρυσης του εν λόγω μεταπτυχιακού προγράμματος, υπογεγραμμένου από τον τότε Πρύτανη του Παντείου Πανεπιστημίου (Παντείου Παν) Καθηγητή κ. Γρηγόρη Τσάλτα.

Β. Ειδικό Πρωτόκολλο Συνεργασίας για το δι-Ιδρυματικό-δια-Τμηματικό πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών (ΔΔΠΜΣ) του Παντείου Παν και του Fr Un), υπογραφέν εκ των δύο Πρυτάνεων των Πανεπιστημίων την 30^η Σεπτεμβρίου 2015.

Επίσης παραδόθηκε στα μέλη της ΕΕΑ και ενημερωτικό υλικό σχετικό με την ακαδημαϊκή και διοικητική λειτουργία του Fr Un.

Η διαδικασία αξιολόγησης ολοκληρώθηκε με την επιτόπια επίσκεψη στους χώρους διδασκαλίας, στα εργαστήρια και στην βιβλιοθήκη του ιδρύματος. Η ΕΕΑ εκφράζει τις ευχαριστίες της για την φιλοξενία που έτυχε από το Fr Un κατά την διάρκεια της εκεί επίσκεψής της.

ΕΥΡΗΜΑΤΑ:

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ

- **Οργάνωση διδακτικού έργου**
- **Διδασκαλία**
- **Διδακτικό προσωπικό**

Το προτεινόμενο διαπανεπιστημιακό μεταπτυχιακό πρόγραμμα στις διεθνείς σπουδές προβλέπει τρεις κατευθύνσεις:

A. διαχείριση κρίσεων,

B. στρατηγική και

Γ. ενεργειακή ασφάλεια και διεθνή πολιτική οικονομία.

Η καινοτομία του προγράμματος για την κυπριακή ανώτατη εκπαίδευση κυρίως επικεντρώνεται στην διαχείριση κρίσεων και εν μέρει στην ενεργειακή ασφάλεια.

Η διάρκεια του προβλέπεται σε τρία εξάμηνα, εκ των οποίων το τρίτο εξάμηνο είναι εξ ολοκλήρου αφιερωμένο στην εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας. Συνολικά προβλέπεται η διδασκαλία εννέα μαθημάτων, εκ των οποίων τα τέσσερα είναι επιλογής, που καθορίζουν και την ειδίκευση στις σχετικές κατευθύνσεις.

Ο προβλεπόμενος αριθμός ECTS είναι 90 (30 ECTS ανά εξάμηνο) και οι πιστωτικές μονάδες ανά μάθημα ποικίλουν από 5 έως 10, με την διπλωματική εργασία να ανέρχεται στις 25 πιστωτικές μονάδες.

Ως γλώσσα διδασκαλίας προβλέπεται η ελληνική. Αναφέρονται 33 διδάσκοντες εκ των οποίων οι 27 προτείνονται ως διδάσκοντες από το Πάντειο Παν και οι 6 από το Fr Un.

Σε γενικές γραμμές, το προτεινόμενο διδακτικό προσωπικό περιλαμβάνει τόσο διδάσκοντες υψηλών βαθμίδων με πολυετή εμπειρία όσο και νεότερους επιστήμονες με σχετικά πρόσφατους διδακτορικούς τίτλους.

Η συντριπτική πλειοψηφία των διδασκόντων προέρχεται από τον χώρο των διεθνών σχέσεων, ορισμένοι από το πεδίο του διεθνούς δικαίου και λίγοι προέρχονται από το Τμήμα Μηχανικών του Fr Un. Οι τελευταίοι εμπλέκονται στην τρίτη κατεύθυνση (ενεργειακή ασφάλεια).

Με δεδομένο τον αριθμό των μαθημάτων καθίσταται σαφές ότι σε κάθε μάθημα διδάσκουν περισσότεροι του ενός διδάσκοντες, συνήθως τρεις ή τέσσερις. Διευκρινίσθηκε όμως ότι για κάθε μάθημα θα υπάρχει συντονιστής προκειμένου να διασφαλίζει την ενότητα της διδακτικής ύλης.

Οι περιγραφές των μαθημάτων και η ενδεικτική βιβλιογραφία κρίνεται ως καταρχήν επαρκείς, με την διευκρίνιση των υπευθύνων ότι προτίθενται να την εμπλουτίσουν με επικαιροποιημένη και διεθνή κυρίως αρθρογραφία.

Λαμβανομένου υπόψη του διεπιστημονικού χαρακτήρα του προγράμματος σπουδών, θεωρούμε ότι σε μια μελλοντική αναθεώρησή του, θα μπορούσαν να περιορισθούν αλληλεπικαλύψεις στα μαθήματα διεθνών σχέσεων και να ενδυναμωθούν τα μαθήματα εξειδίκευσης και στις τρεις κατευθύνσεις, αλλά ιδιαίτερα στην κατεύθυνση της ενεργειακής ασφάλειας. Η ΕΕΑ εκτιμά ότι κατά αυτό τον τρόπο η διεπιστημονικότητα του προγράμματος και η ισομερής συνεργασία μεταξύ των δύο ιδρυμάτων θα καθίστατο εμφανέστερη.

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ

- Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών
- Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών
- Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών
- Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών
- Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών
- Σύνδεση με την Αγορά Εργασίας και την Κοινωνία

Ο σκοπός και τα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών περιγράφονται με σαφήνεια και πειστικότητα, συνδυάζοντας θεωρητικές έννοιες με μελέτες περίπτωσης (case studies). Η προσέγγιση επιδιώκει την διεπιστημονικότητα, αν και η έμφαση δίνεται στον ευρύτερο κλάδο των διεθνών σχέσεων. Καθώς το πρόγραμμα στοχεύει κυρίως σε στελέχη του δημοσίου τομέα, υπογραμμίζεται περισσότερο η συμβολή του στην επιστημονική επιμόρφωσή τους.

Περί της δομής και του περιεχομένου του προγράμματος σπουδών, βλέπε παρατηρήσεις της ΕΕΑ στο αμέσως προηγούμενο τμήμα 1.

Οι υπεύθυνοι συντονιστές του προγράμματος από τα δύο ιδρύματα είναι σαφώς ορισμένοι με συγκεκριμένες αρμοδιότητες και η ΕΕΑ διαπίστωσε ότι λειτουργούν με ένα πνεύμα αгаστικής συνεργασίας και κατανόησης. Διαπιστώθηκε ότι εκκρεμεί η έκδοση μιας σειράς πράξεων, ανάμεσα στις οποίες κατέχει πρωτεύουσα θέση η υιοθέτηση ενός εσωτερικού κανονισμού λειτουργίας. Η υιοθέτηση ενός τέτοιου κανονισμού θα συνέβαλε αποφασιστικά στην αποτύπωση των διαδικασιών (εσωτερικής και εξωτερικής) αξιολόγησης του προγράμματος. Πάντως, το Fr Un έχει αναπτύξει εσωτερικούς κανόνες όπου καθορίζονται με αρκετή σαφήνεια η παρακολούθηση, η αξιολόγηση και η αναθεώρηση των προγραμμάτων σπουδών. Ιδιαίτερα, ως προς την εσωτερική αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών, προβλέπονται σχετικά ερωτηματολόγια τόσο για τους φοιτητές όσο και για τους διδάσκοντες, καθώς επίσης και για τον περιοδικό έλεγχο από την Επιτροπή Εσωτερικής Ποιότητας. Με δεδομένη, όμως, την διαφορετική παράδοση των δύο συνεργαζομένων ιδρυμάτων σε επίπεδο διαδικασιών αξιολόγησης, κρίνεται ως απαραίτητη η υιοθέτηση συγκεκριμένων διαδικασιών για την αξιολόγηση του προτεινόμενου προγράμματος.

Παρά το γεγονός ότι ένα σημαντικό ποσοστό των διδασκόντων κατέχει διδακτορικά διπλώματα από έγκυρα και γνωστά πανεπιστήμια της αλλοδαπής (Ηνωμένο Βασίλειο, Γαλλία, Γερμανία, ΗΠΑ) και διαθέτει διεθνείς δημοσιεύσεις σε περιοδικά και σε συλλογικούς τόμους, το πρόγραμμα θα μπορούσε να προβλέπει διεθνείς

συνεργασίες, προσκλήσεις καθηγητών από το εξωτερικό, κοινά διεθνή ερευνητικά προγράμματα και άλλες μορφές συνεργασίας. Είναι βέβαιο όμως ότι, με δεδομένη την εμπειρία των διδασκόντων, κάτι τέτοιο είναι απόλυτα εφικτό.

Το πρόγραμμα απευθύνεται κατά κύριο λόγο σε δημοσίους λειτουργούς. Η προσδοκία των συνεργαζομένων ιδρυμάτων είναι ότι το πρόγραμμα θα προσελκύσει κυρίως στελέχη της διοίκησης περί την εσωτερική ασφάλεια, την άμυνα καθώς και την διπλωματική υπηρεσία της Κύπρου και της Ελλάδας. Της προετοιμασίας της πρότασης του προγράμματος προηγήθηκαν εκδηλώσεις, που συνδιοργανώθηκαν από τα δύο ιδρύματα στις εγκαταστάσεις του Fr Un με μεγάλη συμμετοχή από τις παραπάνω υπηρεσίες.

Τέλος, η πρόταση θα μπορούσε να συμπεριλαμβάνει πρόσθετες δράσεις, σεμινάρια και ενημερωτικές εκδηλώσεις καθώς και επιστημονικά fora. Άλλωστε και τα δύο ιδρύματα διαθέτουν πλούσια εμπειρία στον τομέα αυτό.

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

- Συνέργεια Έρευνας Διδασκαλίας

Σε όλα τα μαθήματα για την αξιολόγηση τους οι φοιτητές πρέπει να συγγράψουν εργασίες μικρής έκτασης (2500 λέξεις) με βαρύτητα 25%. Επίσης, προβλέπεται η εκπόνηση διπλωματικής εργασίας, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζεται η έκταση, ο τρόπος επίβλεψης και τα κριτήρια αξιολόγησης της. Προβλέπεται εκπαίδευση στην απόκτηση ερευνητικών δεξιοτήτων μέσω μαθήματος στην μεθοδολογία έρευνας (3^ο και 4^ο εξάμηνα).

Το γεγονός ότι υπάρχουν περισσότεροι του ενός διδάσκοντος ανά μάθημα ίσως ενθαρρύνει την ανάπτυξη ερευνητικών συνεργειών ανάμεσα στα μέλη του διδακτικού προσωπικού. Ωστόσο, η πρόβλεψη μετακίνησης ενός μεγάλου αριθμού διδασκόντων από το Πάντειο Παν ίσως αποτελέσει εμπόδιο για την συστηματική παρακολούθηση της ερευνητικής προσπάθειας των φοιτητών.

Να υπογραμμίσουμε, όμως, το γεγονός, ότι καθώς το Πάντειο Παν είναι σαφώς προσανατολισμένο στις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες, ενώ το Fr Un στις θετικές επιστήμες, είναι πολύ πιθανόν να προκύψουν ευκαιρίες για γόνιμες, καινοτόμες και πολλά υποσχόμενες συνέργειες.

Οι εγκαταστάσεις, ο εξοπλισμός και η βιβλιοθήκη του Fr Un είναι περισσότερο από επαρκείς για τις ανάγκες της έρευνας. Επίσης, η διασύνδεση με τις βάσεις δεδομένων του Παντείου Παν θα προσφέρει πρόσθετες βιβλιογραφικές πηγές, ιδιαίτερα πρόσβαση στο Taylor & Francis, που θεωρείται ως ο πλουσιότερος σε επιστημονικά περιοδικά κοινωνικών επιστημών εκδοτικός οίκος.

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

- Διοικητικοί Μηχανισμοί
- Υποδομές/Υποστήριξη
- Οικονομικοί Πόροι

Η ΕΕΑ σχημάτισε την εντύπωση ότι το Fr Un είναι διοικητικά άρτια οργανωμένο. Ιδιαίτερης μνείας είναι οι υψηλής ποιότητας προσφερόμενες υπηρεσίες σε φοιτητές, με έμπειρο και άριστα καταρτισμένο διοικητικό προσωπικό, ευρωπαϊκών προδιαγραφών υπηρεσίες μέριμνας, άριστα οργανωμένο Συμβουλευτικό Κέντρο (παρέχοντας ψυχολογική υποστήριξη σε φοιτητές και προσωπικό), αλλά και εξαιρετικές πρωτοβουλίες φοιτητών (όπως π.χ. το Πρόγραμμα Φοιτητές για Φοιτητές, που παρέχει peer tutoring σε συγκεκριμένα μαθήματα. Να σημειωθεί επίσης ότι το Fr Un αναδείχθηκε πρόσφατα ως το πιο δραστήριο κυπριακό ΑΕΙ σε προγράμματα Erasmus+.

Οι υποδομές διδασκαλίας του Fr Un είναι άριστες. Οι αίθουσες διδασκαλίας είναι πλήρως εξοπλισμένες με υπολογιστές και προβολικό εξοπλισμό και αξίζει να σημειωθεί η καθαριότητα και η τάξη των κοινόχρηστων χώρων.

Αναφορικά με την βιβλιοθήκη, σημειώνεται ότι διαθέτει περισσότερους από 80.000 τόμους (με έναν επαρκή αριθμό τίτλων στην πολιτική επιστήμη, την οικονομία, τις διεθνείς σχέσεις, το δίκαιο και την ενέργεια σε ελληνική και αγγλική γλώσσα), ηλεκτρονική πρόσβαση σε διεθνή επιστημονικά περιοδικά, στενή συνεργασία με τις άλλες πανεπιστημιακές βιβλιοθήκες της Κύπρου καθώς και ένα ικανό, έμπειρο και φιλικό προσωπικό.

Το Πρόγραμμα είναι αυτοχρηματοδοτούμενο, προβλέποντας δίδακτρα 120 €/1 ECTS και με προσδοκώμενο αριθμό εισακτέων φοιτητών 90/έτος (30/κατεύθυνση). Το πρόγραμμα αναμένεται να έχει έσοδα περίπου 900.000€ ανά περίοδο (τρία ακαδημαϊκά εξάμηνα).

Η κατανομή των πόρων γίνεται ως εξής : α. άμεσα έξοδα 30% των εσόδων, β. έμμεσα έξοδα 30%, γ. οικονομική στήριξη φοιτητών μέσω υποτροφιών 25% και δ. ανάπτυξη πανεπιστημίου (overheads) 15%. Η ΕΕΑ κρίνει ότι το ύψος των διδάκτρων κινείται σε λογικά πλαίσια και η κατανομή των δαπανών είναι συμβατή με πάγιες διεθνείς πρακτικές.

5. ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

Το πρόγραμμα σπουδών, αν και προβλέπεται ρητά να λειτουργήσει αποκλειστικά ως συμβατικό με δια ζώσης διδασκαλία στην Λευκωσία, οι υπεύθυνοι του προγράμματος αναφέρθηκαν και σε πιθανή μελλοντική του επέκταση σε εξ αποστάσεως μάθηση (e[distance]-learning).

6. ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ

Διδακτορικά προγράμματα σπουδών δεν προβλέπονται.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ¹

- Η παρούσα κατάσταση του προγράμματος, καλές πρακτικές, αδυναμίες που εντοπίστηκαν κατά τη διαδικασία εξωτερικής αξιολόγησης από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης, εισηγήσεις για βελτίωση.

Το προτεινόμενο πρόγραμμα παρουσιάζει ακαδημαϊκό και ερευνητικό ενδιαφέρον. Απευθύνεται με σαφήνεια σε μια συγκεκριμένη ομάδα πτυχιούχων, που ήδη εργάζονται στους τομείς της άμυνας και της ασφάλειας, όπου πράγματι διαπιστώνεται σχετική έλλειψη ευκαιριών μετεκπαίδευσης.

Επίσης, παρέχεται από το Πρόγραμμα ένας σημαντικός αριθμός μαθημάτων που διδάσκονται από μεγάλο αριθμό καθηγητών και ειδικών επιστημόνων.

Η συμπληρωματική παράδοση και εξειδίκευση των δύο πανεπιστημίων (το Πάντειο Παν στις κοινωνικές και πολιτικές επιστήμες και το Fr Un στις θετικές) προϋδεάζουν για μια γόνιμη και βιώσιμη συνεργασία. Ωστόσο, το πλεονέκτημα αυτό μπορεί εύκολα να αποδειχθεί και αδυναμία. Είναι εύλογο το Πρόγραμμα Σπουδών να βασίζεται στη μακρά και πλούσια εμπειρία των διδασκόντων του Παντείου Παν ως προς το συγκεκριμένο γνωστικό αντικείμενο, οι οποίοι και ξεπερνούν τα 5/6 του συνολικά προβλεπόμενου διδακτικού προσωπικού. Θεωρούμε ότι η αδυναμία αυτή θα μπορούσε σχετικά εύκολα να αντιμετωπισθεί με την αύξηση των μαθημάτων στον τομέα της ενέργειας, τα οποία μαζί με τα αντίστοιχα της κατεύθυνσης εκείνης της διαχείρισης κρίσεων, αποτελούν, σύμφωνα και με σχετική προφορική παραδοχή εκ μέρους των συντονιστών του προγράμματος, τις πλέον καινοτόμες πτυχές του. Αυτό θα μπορούσε αν επιτευχθεί με την απάλειψη αλληλο-επικαλύψεων στην διδακτέα ύλη των μαθημάτων διεθνών σχέσεων και την διερεύνηση των δυνατοτήτων συγχώνευσής τους.

Ο μεγάλος αριθμός διδασκόντων θα μπορούσε επίσης να μειωθεί. Η επιλογή αυτή θα συνέβαλε σημαντικά στην συνοχή των προσφερόμενων μαθημάτων, στην αποτελεσματικότερη παρακολούθηση των φοιτητών, καθώς και στην οριζόντια διασύνδεση των θεματικών ενότητων. Ουσιαστικά, δηλαδή, διασφαλίζονται με τον τρόπο αυτόν η καλύτερη επικοινωνία και ο συντονισμός του προγράμματος με προφανή οφέλη για την ποιότητα των σπουδών. Επίσης θα πρέπει να

¹ Σημειώνεται ότι στο σημείο αυτό, η Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης αναμένεται να τεκμηριώσει τα ευρήματα και τις εισηγήσεις της στη βάση του Εντύπου με αρ. 300.1. Δεν αναμένεται από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης να υποβάλει εισήγηση για έγκριση ή απόρριψη του υπό αξιολόγηση προγράμματος σπουδών. Η εν λόγω απόφαση εμπίπτει στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Συμβουλίου του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης.

κατονομασθούν οι συντονιστές των μαθημάτων, οι οποίοι μπορεί να μην είναι κατ' ανάγκη αυτοί που τους έχει ανατεθεί η πλειονότητα των διαλέξεων.

Το πρόγραμμα στην τρέχουσα μορφή του διασφαλίζει πολύ μικρή κινητικότητα για τους φοιτητές, ουσιαστικά περιορισμένη στις δράσεις του προγράμματος Erasmus+.

Προτείνεται η διερεύνηση των δυνατοτήτων παράλληλης φοίτησης και στα δύο ιδρύματα, διευρύνοντας έτσι τον δια-πανεπιστημιακό του χαρακτήρα.

Η διαφοροποίηση των πιστωτικών μονάδων ανά μάθημα είναι αναμφισβήτητα ένα από τα σημαντικά και θετικά στοιχεία της πρότασης, αντανακλώντας με σαφήνεια τους στόχους και τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος. Ωστόσο, ο τρόπος αξιολόγησης των φοιτητών, όπως περιγράφεται στο έντυπο 200.1, παραμένει ο ίδιος σε όλα τα μαθήματα (σύντομη μελέτη 25%, προφορική παρουσία 15%, γραπτή εξέταση 60%). Για να υπάρξει καλύτερη αντιστοίχιση με τον αριθμό των πιστωτικών μονάδων, θα πρέπει σε ορισμένα μαθήματα ο τρόπος αξιολόγησης να επανεξετασθεί. Επειδή δε πρόκειται για πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών, οι γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου θα ήταν ίσως σκόπιμο να περιορισθούν ή και να αντικατασταθούν από ερευνητικές εργασίες μεγαλύτερης έκτασης.

Ένα τελευταίο στοιχείο που χρειάζεται να προστεθεί στο πρόγραμμα είναι η πρόβλεψη της δυνατότητας των φοιτητών να πραγματοποιούν πρακτική άσκηση σε διεθνείς οργανισμούς, υπηρεσίες και φορείς με σχετικά προς το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αντικείμενα, σε ερευνητικά κέντρα και μη κυβερνητικές οργανώσεις. Η πρακτική άσκηση θα μπορούσε να είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τους φοιτητές εκείνους που δεν έχουν εργασιακή εμπειρία αλλά επίσης και για τους ήδη εργαζόμενους, αφού μπορούν να αποκτήσουν πρόσθετη εργασιακή εμπειρία και να διευρύνουν τους ορίζοντές τους.

Η βιβλιογραφία των μαθημάτων θα πρέπει να εμπλουτισθεί με πρόσθετες πηγές, ιδιαίτερα διεθνής και πρόσφατη. Θα πρέπει επίσης να υπάρχει ένα reading list ανά εβδομάδα διδασκαλίας με εκτεταμένη προτεινόμενη βιβλιογραφία, η οποία θα είναι δυνατόν να αναζητείται ευχερώς στις ηλεκτρονικές και μη πηγές που διαθέτει το Ίδρυμα. Θα ήταν επίσης χρήσιμο να υπάρχουν και οδηγοί για αναζήτηση αξιόπιστων πηγών σε συνδρομητικά και μη περιοδικά.

Θα ήταν χρήσιμο να προβλέπεται οι παλαιότεροι απόφοιτοι του προγράμματος που έχουν αριστεύσει να αξιοποιούνται ως tutors σε επόμενες σειρές εξασφαλίζοντας έτσι την καλύτερη επικοινωνία του διδακτικού/ερευνητικού προσωπικού.

Κριτήρια και Δείκτες Ποιότητας Εξωτερική Αξιολόγηση Νέου Προγράμματος Σπουδών

Ίδρυμα: Frederick University

Τίτλος Προγράμματος: ΔΙΑΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΟ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΤΙΣ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

Διάρκεια Προγράμματος: 3 ακαδημαϊκά εξάμηνα

Ημερομηνία Αξιολόγησης: 29 & 30.8.2016

Το παρόν έγγραφο έχει καταρτιστεί στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Φορέα Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας, στη βάση των προνοιών του «περί της Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας της Ανώτερης Εκπαίδευσης και της Ίδρυσης και Λειτουργίας Φορέα για Συναφή Θέματα Νόμου του 2015» [Ν. 136 (Ι)/2015].

Το έγγραφο περιγράφει τα κριτήρια και τους δείκτες ποιότητας που θα εφαρμόζονται για την αξιολόγηση των προγραμμάτων σπουδών των ιδρυμάτων ανώτερης εκπαίδευσης από την Επιτροπή Εξωτερικής Αξιολόγησης και αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της Έκθεσης Εξωτερικής Αξιολόγησης.

ΟΔΗΓΙΕΣ: Σημειώστε για κάθε δείκτη ή κριτήριο αυτό που ισχύει.

1. Δεν εφαρμόζεται / Δεν ισχύει
2. Ισχύει σε μη ικανοποιητικό Βαθμό
3. Ισχύει σε ικανοποιητικό Βαθμό
4. Ισχύει σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό
5. Ισχύει και αποτελεί καλή πρακτική

Επισημαίνεται ότι, σε περίπτωση κριτηρίων που δεν μπορούν να εφαρμοστούν, λόγω της φύσης του ιδρύματος ή / και του προγράμματος σπουδών, να σημειώνεται Δ / Ε = Δεν εφαρμόζεται και να εξηγήσετε ποια είναι η αντίστοιχη πολιτική του Ιδρύματος για το συγκεκριμένο κριτήριο

Μέλη Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης

ΟΝΟΜΑ	ΤΙΤΛΟΣ	ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ / ΙΔΡΥΜΑ
Παναγιώτης Γρηγορίου	Καθηγητής	Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Αστέρης Χουλιάρης	Καθηγητής	Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου
Πέτρος Λιάκουρας	Αν. Καθηγητής	Πανεπιστήμιο Πειραιώς
Μαρία Ξιαρή	Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια	Πανεπιστήμιο Κύπρου

Ημερομηνία και Ώρα Επιτόπιας Επίσκεψης: 29.8.2016, 09:00πμ

Διάρκεια Επιτόπιας Επίσκεψης: 9,5 ώρες

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ – ΔΙΑΘΕΣΙΜΟΙ ΠΟΡΟΙ						
1.1	Οργάνωση διδακτικού έργου	1	2	3	4	5
1.1.1	Τα κριτήρια εισδοχής φοιτητών/τριών στο πρόγραμμα σπουδών βασίζονται σε σαφείς κανονισμούς και στη συνεπή εφαρμογή τους.			X		
1.1.2	Ο αριθμός φοιτητών κατά μάθημα επιτρέπει την επικοινωνιακή διδασκαλία και επικοινωνία και συγκρίνεται θετικά με τα ισχύοντα διεθνή πρότυπα ή/και διεθνείς πρακτικές.			X		
1.1.3	Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας εξασφαλίζει την ποιοτική υλοποίηση των στόχων του προγράμματος σπουδών και την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Συγκεκριμένα λαμβάνονται υπόψη:			X		
1.1.3.1	Η εφαρμογή συγκεκριμένου ακαδημαϊκού ημερολογίου και η έγκαιρη δημοσιοποίησή του.	Δ/Ε				
1.1.3.2	Η γνωστοποίηση αναλυτικών περιγραμμάτων σπουδών στους φοιτητές/τριες και η εφαρμογή τους από τους διδάσκοντες.	Δ/Ε				
1.1.3.3	Οι επικαιροποιημένες ιστοσελίδες των μαθημάτων με συμπληρωματικό εκπαιδευτικό υλικό	Δ/Ε				
1.1.3.4	Οι διαδικασίες εκπόνησης πτυχιικών και μεταπτυχιικών εργασιών / πρακτικής άσκησης			X		
1.1.3.5	Οι διαδικασίες διεξαγωγής και η μορφή εξετάσεων και αξιολόγησης φοιτητών/τριών.		X			
1.1.3.6	Η αποτελεσματική ενημέρωση των φοιτητών/τριών και διευκόλυνση της συμμετοχής της στη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας.	Δ/Ε				
1.1.4	Παρέχονται στους φοιτητές/τριες του προγράμματος σπουδών, επαρκείς και σύγχρονοι μαθησιακοί πόροι περιλαμβανομένων:					X
1.1.4.1	των εγκαταστάσεων					X
1.1.4.2	της βιβλιοθήκης				X	
1.1.4.3	της υποδομής					X
1.1.4.4	της φοιτητικής μέριμνας					X

	1.1.4.5	της ακαδημαϊκής καθοδήγησης				X	
1.1.5	Εφαρμόζεται πολιτική τακτικής και αποτελεσματικής επικοινωνίας διδασκόντων – φοιτητών				X		
1.1.6	Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος παρέχουν έγκαιρη και αποτελεσματική ανατροφοδότηση στους φοιτητές τους.				X		
1.1.7	Οι θεσμοθετημένοι μηχανισμοί για τη στήριξη των φοιτητών και την επικοινωνία με το διδακτικό προσωπικό είναι αποτελεσματικοί.						X
1.1.8	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι αποτελεσματικοί.					X	
1.1.9	Οι μηχανισμοί στήριξης των φοιτητών/τριών με προβληματική ακαδημαϊκή επίδοση είναι αποτελεσματικοί.						X
1.1.10	Οι διαδικασίες ακαδημαϊκής συμβουλευτικής (mentoring) είναι διαφανείς και αποτελεσματικές σε προπτυχιακά και μεταπτυχιακά προγράμματα και λαμβάνονται υπόψη στον υπολογισμό του ακαδημαϊκού φόρτου.					X	
1.1.11	Στο πρόγραμμα σπουδών εφαρμόζεται αποτελεσματική πολιτική για την πρόληψη και εντοπισμό της λογοκλοπής.						X
1.1.12	Στο πρόγραμμα σπουδών οι μηχανισμοί διαχείρισης παραπόνων και επίλυσης διαφορών είναι ικανοποιητικοί.						X

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Τα κριτήρια εισδοχής φοιτητών θα μπορούσαν να είναι ακριβέστερα, ιδιαίτερα όσον αφορά στην διευκρίνιση του όρου : αντίστοιχο προς τα πανεπιστημιακά πτυχία δίπλωμα.

Αναφορικά με την προϋπόθεση εισδοχής ως προς τον βαθμό πτυχίου (τουλάχιστον λίαν καλώς) να διευκρινισθούν οι σχετικές γραπτές ή/και προφορικές δοκιμασίες αξιολόγησης των υποψηφίων που δεν ανταποκρίνονται στο σχετικό κριτήριο.

Οι διαδικασίες εκπόνησης εργασιών θα πρέπει να περιγραφούν αναλυτικότερα.

Σημειώστε:

α) τον προσδοκώμενο αριθμό Κύπριων και αλλοδαπών φοιτητών στο πρόγραμμα σπουδών : 60-90 φοιτητές

β) από ποιες χώρες αναμένεται ο μεγαλύτερος αριθμός φοιτητών : Κύπρος- Ελλάδα

γ) τον μέγιστο προγραμματισμένο αριθμό φοιτητών κατά τμήμα : 20-30 φοιτητές/
ανά κατεύθυνση (υπήρξε σχετική διαβεβαίωση για διαχωρισμό των φοιτητών σε

τμήματα).						
1.2	Διδασκαλία	1	2	3	4	5
1.2.1	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για την επίτευξη του σκοπού του μαθήματος και των επιμέρους θεματικών ενοτήτων.			X		
1.2.2	Η μεθοδολογία του κάθε μαθήματος είναι κατάλληλη για ενήλικες.					X
1.2.3	Γίνεται συνεχής-διαμορφωτική αξιολόγηση και ανατροφοδότηση των φοιτητών σε τακτά διαστήματα.		X			
1.2.4	Το σύστημα και τα κριτήρια αξιολόγησης και ανατροφοδότησης των επιδόσεων των φοιτητών/τριών στα μαθήματα είναι σαφή, επαρκή και σε γνώση των φοιτητών/τριών.			X		
1.2.5	Εφαρμόζονται εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ενθαρρύνουν την ενεργό συμμετοχή των φοιτητών/τριών στη μαθησιακή διαδικασία.		X			
1.2.6	Στη διδασκαλία υιοθετείται η χρήση σύγχρονων εκπαιδευτικών τεχνολογιών που συνάδουν με διεθνή πρότυπα, συμπεριλαμβανομένης πλατφόρμας ηλεκτρονικής υποστήριξης μάθησης.				X	
1.2.7	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων και διδακτικές σημειώσεις) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία των επιμέρους μαθημάτων του προγράμματος σπουδών και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.			X		
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Το Fr Un διαθέτει κανόνες αξιολόγησης που πρέπει, όμως, να εξειδικευθούν σε εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας.</p> <p>Επίσης το διδακτικό υλικό θα πρέπει να εμπλουτισθεί με πρόσφατα διεθνή επιστημονικά άρθρα και μελέτες και να μην αποτελείται από βασικά διδακτικά εγχειρίδια (textbooks).</p>						

1.3	Διδακτικό Προσωπικό	1	2	3	4	5
1.3.1	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης, και τα γνωστικά αντικείμενα του προσωπικού αυτού υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.				X	
1.3.2	Οι διδάσκοντες κάθε μαθήματος έχουν συναφή τυπικά και ουσιαστικά προσόντα για τη διδασκαλία του μαθήματος, όπως περιγράφονται στις σχετικές νομοθεσίες, περιλαμβανομένων των ακόλουθων:					X
1.3.2.1	Εξειδίκευση στα διδασκόμενα μαθήματα, με προτίμηση διδακτορικό στο θέμα.					X
1.3.2.2	Δημοσιεύσεις στο γνωστικό αντικείμενο				X	
1.3.3	Τα γνωστικά αντικείμενα των Επισκεπτών Καθηγητών υποστηρίζουν επαρκώς το πρόγραμμα σπουδών.	ΔΕ				
1.3.4	Το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό έχει τα απαιτούμενα προσόντα, επαρκή επαγγελματική πείρα και εξειδίκευση για τη διδασκαλία περιορισμένου αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών.			X		
1.3.5	Σε κάθε πρόγραμμα σπουδών, το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό δεν υπερβαίνει το 30% του διδακτικού ερευνητικού προσωπικού.					X
1.3.6	Το διδακτικό προσωπικό κάθε ιδιωτικής και δημόσιας σχολής κατά ποσοστό όχι μικρότερο του 70% κατέχει αναγνωρισμένο ακαδημαϊκό τίτλο κατά μία βαθμίδα ανώτερο από το επίπεδο του προγράμματος στο οποίο διδάσκει.					X
1.3.7	Ο λόγος του αριθμού μαθημάτων του προγράμματος σπουδών που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης προς τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκεται από ακαδημαϊκό προσωπικό μερικής απασχόλησης διασφαλίζει την ποιότητα σπουδών του προγράμματος σπουδών.					X
1.3.8	Ο λόγος του αριθμού φοιτητών προς το συνολικό αριθμό του διδακτικού προσωπικού είναι επαρκής για την υποστήριξη και τη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών.					X
1.3.9	Ο χρόνος διδασκαλίας του ακαδημαϊκού προσωπικού δεν περιορίζει τη διεξαγωγή έρευνας, τη συγγραφή και την κοινωνική προσφορά.					X

1.3.10	Οι μελλοντικές αποχωρήσεις / συνταξιοδοτήσεις, αναμενόμενες προσλήψεις και εξελίξεις του ακαδημαϊκού προσωπικού εξασφαλίζουν την ομαλή υλοποίηση του προγράμματος σπουδών σε ορίζοντα πενταετίας.				X
1.3.11	Ο Συντονιστής του προγράμματος έχει τα προσόντα και την εμπειρία για να συντονίζει με επάρκεια το πρόγραμμα σπουδών.				X
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Το Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό θα μπορούσε να διαθέτει μεγαλύτερη εμπειρία και εξειδίκευση, ιδιαίτερα από την πλευρά του Παντείου.</p>					

2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΚΑΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ						
2.1	Σκοπός και μαθησιακά αποτελέσματα του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.1.1	Ο σκοπός και οι στόχοι του προγράμματος σπουδών διατυπώνονται σε μορφή αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων και συνάδουν με την αποστολή και τη στρατηγική του ιδρύματος.				X	
2.1.2	Ο σκοπός του προγράμματος και τα μαθησιακά αποτελέσματα αξιοποιούνται ως οδηγός για τον σχεδιασμό του προγράμματος σπουδών.				X	
2.1.3	Ο τίτλος και το πρόγραμμα σπουδών ανταποκρίνονται στις βασικές πρόνοιες των αντίστοιχων Επαγγελματικών και Επιστημονικών Σωμάτων, για σκοπούς εγγραφής στα σώματα αυτά.				X	
2.1.4	Το περιεχόμενο του προγράμματος, οι μορφές αξιολόγησης, τα διδακτικά υλικά και ο εξοπλισμός οδηγούν στην επίτευξη του σκοπού του προγράμματος και στη διασφάλιση των αναμενόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων.			X		
2.1.5	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος σπουδών είναι γνωστά στους φοιτητές/τριες και στα μέλη του ακαδημαϊκού και διδακτικού προσωπικού.	ΔΕ				
2.1.6	Η μαθησιακή διαδικασία είναι κατάλληλα σχεδιασμένη, ώστε να επιτυγχάνονται τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα.			X		
2.1.7	Ο τίτλος σπουδών που απονέμεται στους/στις φοιτητές/τριες ανταποκρίνεται στον σκοπό και στα μαθησιακά αποτελέσματα του προγράμματος.			X		

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Ο τίτλος σπουδών θα ήταν σκόπιμο να αναφέρεται ρητά στην σχετική ειδίκευση, πχ Στρατηγική, Διαχείριση κρίσεων, Ενεργειακή Ασφάλεια και Διεθνής Πολιτική Οικονομία.

2.2	Δομή και Περιεχόμενο του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.2.1	Τα αναλυτικά προγράμματα των μαθημάτων καθορίζουν με σαφήνεια τα επιδιωκόμενα μαθησιακά αποτελέσματα, το περιεχόμενο, τις διδακτικές και μαθησιακές προσεγγίσεις και τον τρόπο αξιολόγησης της επίδοσης των φοιτητών/τριών.				X	
2.2.2	Εφαρμόζεται το Ευρωπαϊκό Σύστημα Συσσώρευσης και Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων (ECTS) και υπάρχει πραγματική αντιστοιχία πιστωτικών μονάδων και φόρτου εργασίας κατά μάθημα και κατά εξάμηνο για τον φοιτητή, είτε αυτός παρακολουθεί συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών είτε είναι εγγεγραμμένος και φοιτά παράλληλα σε περισσότερα προγράμματα σπουδών, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή πρακτική στα ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης.			X		
2.2.3	Το πρόγραμμα σπουδών είναι δομημένο με συνεκτικό τρόπο και ακολουθία, ώστε έννοιες που λειτουργούν ως προϋποθέσεις να προηγούνται της διδασκαλίας άλλων πιο σύνθετων και γνωστικά πιο απαιτητικών εννοιών.				X	
2.2.4	Ο τίτλος του προγράμματος, τα μαθησιακά αποτελέσματα, και το περιεχόμενο είναι συμβατά μεταξύ τους.				X	
2.2.5	Το πρόγραμμα σπουδών, πέραν των μαθημάτων στα κύρια γνωστικά αντικείμενα, περιέχει ικανοποιητικό αριθμό μαθημάτων γενικής εκπαίδευσης.					X
2.2.6	Το περιεχόμενο των μαθημάτων και ενοτήτων και οι αντίστοιχες εκπαιδευτικές δραστηριότητες είναι κατάλληλες για την επίτευξη των επιδιωκόμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων σε ό,τι αφορά στις γνώσεις, στις δεξιότητες και στις ικανότητες που πρέπει να αναπτύσσουν οι φοιτητές/τριες.				X	
2.2.7	Ο αριθμός και το περιεχόμενο των μαθημάτων του				X	

	προγράμματος είναι επαρκή για την επίτευξη των μαθησιακών αποτελεσμάτων.					
2.2.8	Το περιεχόμενο των μαθημάτων του προγράμματος αντικατοπτρίζει τα τελευταία επιτεύγματα / εξελίξεις στην επιστήμη, στις τέχνες, στην έρευνα και στην τεχνολογία.			X		
2.2.9	Δίνεται ευελιξία επιλογών / δυνατότητα προσαρμογής στις προσωπικές ανάγκες ή στις ανάγκες των φοιτητών/τριών με ειδικές ανάγκες.	ΔΕ				
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Βλ. ανωτέρω σχόλια για ECTS και βιβλιογραφία μαθημάτων</p> <p>Σημειώστε πόσοι αναμένεται να είναι οι φοιτητές με παράλληλη φοίτηση και σε άλλο ακαδημαϊκό ίδρυμα, με βάση την ως τώρα γνώση σας για φοιτητές με παράλληλη φοίτηση στα προγράμματα του Ιδρύματός σας.</p> <p>Δεν προβλέπεται</p>						
2.3	Διασφάλιση Ποιότητας του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.3.1	Οι ρυθμίσεις που αφορούν στη διασφάλιση της ποιότητας του προγράμματος σπουδών καθορίζουν σαφείς αρμοδιότητες και διαδικασίες.			X		
2.3.2	Διασφαλίζεται η συμμετοχή στις διαδικασίες του συστήματος διασφάλισης ποιότητας του προγράμματος σπουδών			X		
	2.3.2.1 των μελών του ακαδημαϊκού προσωπικού			X		
	2.3.2.2 των μελών του διοικητικού προσωπικού			X		
	2.3.2.3 των φοιτητών/τριών			X		
2.3.3	Ο οδηγός, ή/και οι κανονισμοί διασφάλισης ποιότητας παρέχουν αναλυτικές πληροφορίες και στοιχεία για την υποστήριξη και διαχείριση του προγράμματος σπουδών.			X		
2.3.4	Η διαδικασία διασφάλισης ποιότητας αποτελεί ακαδημαϊκή διαδικασία και δεν υπόκειται σε περιορισμούς από μη ακαδημαϊκούς παράγοντες.			X		
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που</p>						

πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.						
Το Fr Un έχει αναπτύξει σαφείς και αρκετά λεπτομερείς κανόνες διασφάλισης ποιότητας αλλά λόγω του διαπανεπιστημιακού χαρακτήρα του προγράμματος και της συμμετοχής μεγάλου αριθμού διδασκόντων από το Πάντειο Παν θα πρέπει να εξειδικευθούν στον εσωτερικό κανονισμό.						
2.4	Διαχείριση του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.4.1	Διενεργείται αποτελεσματική διαχείριση του προγράμματος σπουδών όσον αφορά στον σχεδιασμό, στην έγκριση, στην παρακολούθηση και στην αναθεώρησή του.			X		
2.4.2	Διασφαλίζεται ότι τα μαθησιακά αποτελέσματα μπορούν να επιτευχθούν στη βάση του προβλεπόμενου χρονοδιαγράμματος.					X
2.4.3	Διασφαλίζεται ότι η διαδικασία διαχείρισης και ανάπτυξης των προγραμμάτων σπουδών είναι ακαδημαϊκή διαδικασία η οποία λειτουργεί χωρίς οποιεσδήποτε μη ακαδημαϊκές παρεμβάσεις.					X
2.4.4	Η ακαδημαϊκή ιεραρχία του ιδρύματος (Πρύτανης, Αντιπρυτάνεις, Κοσμήτορες, Πρόεδροι και Συντονιστές προγραμμάτων, ακαδημαϊκό προσωπικό) έχουν την αποκλειστική ευθύνη για την ακαδημαϊκή αριστεία και την ανάπτυξη των προγραμμάτων σπουδών.					X
2.4.5	Οι πληροφορίες που αφορούν στο πρόγραμμα σπουδών αναρτώνται δημόσια και περιλαμβάνουν:					X
2.4.5.1	Τις διατάξεις αναφορικά με τις πιστώσεις μονάδων					X
2.4.5.2	Τα αναμενόμενα μαθησιακά αποτελέσματα					X
2.4.5.3	Τη μεθοδολογία					X
2.4.5.4	Τις περιγραφές των μαθημάτων					X
2.4.5.5	Τη δομή του προγράμματος					X
2.4.5.6	Τα κριτήρια εισδοχής					X
2.4.5.7	Τη μορφή και τις διαδικασίες αξιολόγησης των φοιτητών/τριών					X
2.4.6	Η απονομή του τίτλου σπουδών συνοδεύεται από «Παράρτημα Διπλώματος»(diploma supplement) το οποίο είναι σύμφωνο με τις ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές.	ΔΕ				

2.4.7	Διασφαλίζεται αποτελεσματικός μηχανισμός αξιολόγησης του προγράμματος σπουδών από τους/τις φοιτητές/τριες.						X
2.4.8	Η αναγνώριση και η μεταφορά πιστωτικών μονάδων από προηγούμενη φοίτηση ρυθμίζεται με διαδικασίες και κανονισμούς οι οποίοι διασφαλίζουν ότι οι περισσότερες πιστωτικές μονάδες απονέμονται από το ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο.						X

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Σημειώστε σε περίπτωση πρακτικής άσκησης:

- Πόσες είναι οι πιστωτικές μονάδες για μαθήματα και πόσες για την πρακτική άσκηση
- Σε ποιο εξάμηνο γίνεται η πρακτική άσκηση
- Αν η πρακτική άσκηση γίνεται στην χώρα στην οποία εδρεύει το Ίδρυμα που απονέμει τον τίτλο.

Δεν προβλέπεται πρακτική άσκηση

2.5	Διεθνής Διάσταση του Προγράμματος Σπουδών	1	2	3	4	5
2.5.1	Οι συνεργασίες του προγράμματος με άλλα ιδρύματα συγκρίνονται θετικά με αντίστοιχες συνεργασίες άλλων τμημάτων / προγραμμάτων σπουδών στον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο.	ΔΕ				
2.5.2	Προσελκύονται Επισκέπτες Καθηγητές εγνωσμένου κύρους.	X				
2.5.3	Συμμετέχουν οι φοιτητές/τριες σε προγράμματα ανταλλαγών.			X		
2.5.4	Η ακαδημαϊκή φυσιογνωμία του προγράμματος σπουδών είναι συμβατή με αντίστοιχα προγράμματα σπουδών στον κυπριακό χώρο και διεθνώς.					X

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

Σχολιάστε, επίσης, τον βαθμό στον οποίο το πρόγραμμα συγκρίνεται θετικά με τα αντίστοιχα προγράμματα που λειτουργούν στην Κύπρο και στο εξωτερικό σε

Ιδρύματα της ίδιας βαθμίδας.

Το πρόγραμμα απευθύνεται σε μια συγκεκριμένη ομάδα υποψηφίων όπου οι δυνατότητες μετεκπαίδευσης είναι περιορισμένες. Σχετικά καινοτόμος είναι η έμφαση στη διαχείριση κρίσεων και στην ενεργειακή ασφάλεια. Στο εξωτερικό υπάρχουν αρκετά αντίστοιχα προγράμματα. Στην Κύπρο η σχετική προσφορά σπανίζει.

2.6	Σύνδεση με αγορά εργασίας και κοινωνία	1	2	3	4	5
2.6.1	Οι διαδικασίες οι οποίες εφαρμόστηκαν για την ανταπόκριση του προγράμματος στις επιστημονικές και επαγγελματικές δραστηριότητες των αποφοίτων είναι επαρκείς και αποτελεσματικές.				X	
2.6.2	Με βάση τη μελέτη βιωσιμότητας αναμένεται απορρόφηση των αποφοίτων σε ικανοποιητικό βαθμό.			X		
2.6.3	Τα οφέλη της κοινωνίας από το πρόγραμμα σπουδών είναι σημαντικά.			X		

Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.

3. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΚΑΙ Η ΣΥΝΕΡΓΕΙΑ ΜΕ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ						
3.1	Συνέργεια Έρευνας και Διδασκαλίας	1	2	3	4	5
3.1.1	Διασφαλίζεται ότι η διδασκαλία και η μάθηση έχει επαρκώς διαφωτιστεί από την έρευνα.			X		
3.1.2	Τα νέα αποτελέσματα της έρευνας είναι ενσωματωμένα στο περιεχόμενο του προγράμματος σπουδών.		X			
3.1.3	Παρέχονται επαρκείς και ικανοποιητικές εγκαταστάσεις και εξοπλισμός για τη στήριξη των ερευνητικών συνιστωσών του προγράμματος σπουδών τα οποία είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα στο προσωπικό και στους φοιτητές/τριες.					X
3.1.4	Τα αποτελέσματα της ερευνητικής δραστηριότητας του ακαδημαϊκού προσωπικού δημοσιεύονται σε διεθνή περιοδικά με το σύστημα κριτών, σε διεθνή συνέδρια, πρακτικά συνεδριών εκδόσεις κλπ.			X		
3.1.5	Η εξωτερική, μη κρατική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.	ΔΕ				
3.1.6	Η εσωτερική, χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού συγκρίνεται θετικά με τη χρηματοδότηση των άλλων ιδρυμάτων στην Κύπρο και στο εξωτερικό.	ΔΕ				
3.1.7	Η πολιτική, έμμεσης ή άμεσης, εσωτερικής χρηματοδότησης των ερευνητικών δραστηριοτήτων του ακαδημαϊκού προσωπικού είναι ικανοποιητική.	ΔΕ				
3.1.8	Η συμμετοχή των φοιτητών/τριών, ακαδημαϊκού, εκπαιδευτικού και διοικητικού προσωπικού του προγράμματος σε ερευνητικές δραστηριότητες και έργα είναι ικανοποιητική.	ΔΕ				
3.1.9	Η εκπαίδευση φοιτητών/τριών στην ερευνητική διαδικασία είναι επαρκής					X
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Το πρόγραμμα δεν προβλέπει ερευνητικές δραστηριότητες πέραν των διπλωματικών εργασιών των φοιτητών.</p>						

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ, ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΟΥ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ						
4.1	Διοικητικοί Μηχανισμοί	1	2	3	4	5
4.1.1	Υπάρχει Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας που υποστηρίζει τους φοιτητές/τριες στα ακαδημαϊκά και προσωπικά τους προβλήματα και δυσκολίες.					X
4.1.2	Οι θεσμοθετημένοι διοικητικοί μηχανισμοί για παρακολούθηση και στήριξη φοιτητών είναι επαρκείς.					X
4.1.3	Η απόδοση των μηχανισμών αυτών αξιολογείται στη βάση συγκεκριμένων κριτηρίων.					X
Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.						
4.2	Υποδομές / Υποστήριξη	1	2	3	4	5
4.2.1	Υπάρχουν κατάλληλα βιβλία και έγκριτα περιοδικά που υποστηρίζουν το πρόγραμμα.				X	
4.2.2	Υπάρχει υποστηρικτική πλατφόρμα εσωτερικής επικοινωνίας.					X
4.2.3	Οι εγκαταστάσεις είναι επαρκείς σε αριθμό και μέγεθος.					X
4.2.4	Ο εξοπλισμός που χρησιμοποιείται στη διδασκαλία και την εκμάθηση (εργαστηριακός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, αναλώσιμα, κ.τ.λ.) είναι ποσοτικά και ποιοτικά επαρκής.					X
4.2.5	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) είναι επαρκές και εύκολα προσβάσιμο από τους φοιτητές/τριες.					X
4.2.6	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) ενημερώνεται με τις πιο πρόσφατες εκδόσεις, σε τακτά χρονικά διαστήματα.				X	
4.2.7	Παρέχονται, στο διδακτικό προσωπικό, δυνατότητες επιμόρφωσης σε μεθόδους διδασκαλίας, στην εκπαίδευση ενηλίκων και στις νέες τεχνολογίες στη βάση δομημένου πλαισίου μάθησης.			X		
Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.						

4.3	Οικονομικοί Πόροι	1	2	3	4	5
4.3.1	Η διαχείριση και διάθεση των οικονομικών πόρων του προγράμματος σπουδών επιτρέπουν την ανάπτυξη του προγράμματος και του ακαδημαϊκού/εκπαιδευτικού προσωπικού.					X
4.3.2	Η διάθεση των οικονομικών πόρων που αφορούν ακαδημαϊκά θέματα είναι αρμοδιότητα των θεσμικών ακαδημαϊκών οργάνων.					X
4.3.3	Οι αμοιβές του ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού είναι ανάλογες με τις αμοιβές ακαδημαϊκού και άλλου προσωπικού αντίστοιχων ιδρυμάτων στην Κύπρο.					X
4.3.4	Τα δίδακτρα των φοιτητών/τριών συνάδουν με τα δίδακτρα αντίστοιχων ιδρυμάτων					X
Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.						

Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών.

5.	ΕΞ ΑΠΟΣΤΑΣΕΩΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	1	2	3	4	5
5.1	Οι διαδικασίες ανατροφοδότησης των διδασκόντων αναφορικά με την αξιολόγηση του διδακτικού τους έργου από τους φοιτητές είναι ικανοποιητικές.					
5.2	Η διαδικασία και οι προϋποθέσεις πρόσληψης ακαδημαϊκού / διδακτικού προσωπικού διασφαλίζουν ότι οι υποψήφιοι διαθέτουν τις απαραίτητες ικανότητες και εμπειρία για εξ αποστάσεως εκπαίδευση.					
5.3	Μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες, παρέχεται κατάλληλη εκπαίδευση, καθοδήγηση και υποστήριξη στους διδάσκοντες, για να μπορέσουν να υποστηρίξουν αποδοτικά την εκπαιδευτική διαδικασία.					
5.4	Οι μηχανισμοί ελέγχου της επίδοσης των φοιτητών είναι					

	ικανοποιητικοί.					
5.5	Παρέχεται κατάλληλη καθοδήγηση στους εκπαιδευόμενους από τους διδάσκοντες μέσα από θεσμοθετημένες διαδικασίες.					
5.6	Εξασφαλίζεται σε ικανοποιητικό βαθμό η ομαλή εξ αποστάσεως επικοινωνία εκπαιδευτικού προσωπικού και φοιτητών.					
5.7	Διασφαλίζεται η συνέπεια της αξιολόγησης, η ισότιμη εφαρμογή της σε όλους τους/τις φοιτητές/τριες και η τήρηση προκαθορισμένων διαδικασιών.					
5.8	Το διδακτικό υλικό (βιβλία, εγχειρίδια, επιστημονικά περιοδικά, βάσεις δεδομένων) πληροί τις προδιαγραφές που προβλέπει η μεθοδολογία της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης και επικαιροποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα.					
5.9	Το πρόγραμμα διαθέτει κατάλληλες και επαρκείς υποδομές υποστήριξης της μάθησης.					
5.10	Οι υποστηρικτικές υποδομές είναι εύκολα προσβάσιμες.					
5.11	Οι φοιτητές ενημερώνονται και εκπαιδεύονται σχετικά με τα διαθέσιμες εκπαιδευτικές υποδομές.					
5.12	Οι διαδικασίες συστηματικού ελέγχου και βελτίωσης των υποστηρικτικών υπηρεσιών είναι συχνές και αποτελεσματικές.					
5.13	Οι υποδομές για εξ αποστάσεως εκπαίδευση είναι συγκρίσιμες με τις υποδομές Πανεπιστημίων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και διεθνώς.					
5.14	Οι υπηρεσίες ηλεκτρονικής βιβλιοθήκης παρέχονται σύμφωνα με τη διεθνή πρακτική, ώστε να υποστηρίζονται οι ανάγκες των φοιτητών και των διδασκόντων.					
5.15	Οι φοιτητές/τριες και οι διδάσκοντες έχουν πρόσβαση στις απαραίτητες για το πρόγραμμα, το επίπεδο και τον τρόπο διδασκαλίας τους ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης.					
5.16	Το ποσοστό του διδακτικού προσωπικού σε ένα πρόγραμμα σπουδών που προσφέρεται εξ αποστάσεως, το οποίο κατέχει διδακτορικό τίτλο, δεν είναι μικρότερο από 75%.					
Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.						

Σημειώστε αν ισχύουν τα πιο κάτω, βάζοντας $\checkmark$ στο τετραγωνάκι δίπλα από τη δήλωση. Σε περίπτωση που δεν ισχύουν οι δηλώσεις, σημειώστε τι ισχύει:

Ο ανώτατος αριθμός φοιτητών ανά τμήμα δεν υπερβαίνει τους 30 φοιτητές.	
Είναι απαραίτητη η διεξαγωγή γραπτών εξετάσεων με φυσική παρουσία υπό την εποπτεία του ίδιου του Ιδρύματος ή υπό την εποπτεία αξιόπιστων φορέων που λειτουργούν στις χώρες των διδασκόμενων.	
Ο αριθμός των τμημάτων εξ αποστάσεως προγράμματος στα οποία διδάσκει το ακαδημαϊκό προσωπικό δεν υπερβαίνει τον αριθμό των μαθημάτων που διδάσκει το διδακτικό προσωπικό στα συμβατικά προγράμματα και ο διδακτικός φόρτος του διδάσκοντος συνυπολογίζεται.	

Το πιο κάτω κριτήριο ισχύει επιπρόσθετα για τα διδακτορικά προγράμματα σπουδών.

6.	ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	1	2	3	4	5
6.1	Διασφαλίζεται η ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών μέσα από Κανονισμούς Διδακτορικών Σπουδών.					
6.2	Η δομή και το περιεχόμενο του διδακτορικού προγράμματος σπουδών είναι ικανοποιητικά και διασφαλίζουν την ποιοτική παροχή διδακτορικών σπουδών.					
6.3	Ο αριθμός του ακαδημαϊκού προσωπικού που θα υποστηρίξει το διδακτορικό πρόγραμμα σπουδών είναι επαρκής.					
6.4	Οι επιβλέποντες των διδακτορικών διατριβών έχουν τα ακαδημαϊκά προσόντα και την εμπειρία για την εποπτεία των συγκεκριμένων διατριβών.					
6.5	Η προσβασιμότητα των ενδιαφερόμενων μερών στους κανόνες διδακτορικών σπουδών είναι ικανοποιητική.					
6.6	Ο αριθμός των διδακτορικών φοιτητών τους οποίους επιβλέπει ένα ακαδημαϊκό μέλος είναι ικανοποιητικός για τη συνεχή και αποτελεσματική ανατροφοδότηση του φοιτητή και σύμφωνος με τα ευρωπαϊκά και διεθνή πρότυπα.					
6.7	Τα ερευνητικά ενδιαφέροντα των ακαδημαϊκών συμβούλων και επιβλεπόντων είναι ικανοποιητικά και καλύπτουν τα θεματικά πεδία έρευνας των διδακτορικών φοιτητών του προγράμματος.					
<p>Αιτιολογήστε την αριθμητική αξιολόγηση και σημειώστε τα επιπρόσθετα σχόλια που πιθανόν να έχετε για το κάθε κριτήριο/δείκτη.</p> <p>Προβλέπεται κατ' αποκλειστικότητα η λειτουργία Μεταπτυχιακού προγράμματος.</p> <p>Σημειώστε τον αριθμό διδακτορικών φοιτητών που επιβλέπει κάθε μέλος ΔΕΠ του προγράμματος και την ακαδημαϊκή βαθμίδα στην οποία βρίσκεται ο επιβλέπων.</p>						

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ – ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ

Παρακαλώ να γράψετε τα καταληκτικά σχόλια και εισηγήσεις για το πρόγραμμα σπουδών στο σύνολό του ή για επιμέρους συνιστώσες του προγράμματος σπουδών.

Όπως αναφέρεται στις εισηγήσεις και συμπεράσματα της ΕΕΑ στις σελ. 14-15.

Συμπερασματικά, με βάση τη συνολική αξιολόγηση και την εικόνα που τα μέλη της ΕΕΑ αποκόμισαν από την επιτόπια επίσκεψη και τις διεξοδικές συζητήσεις κρίνει θετικά την όλη πρόταση θεωρώντας ότι θα ήταν σκόπιμο να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις οι παρατηρήσεις και τα σχόλια που εκτέθηκαν στις σελ. 14-15.

Όνόματα και υπογραφές Προέδρου και Μελών της Επιτροπής Εξωτερικής Αξιολόγησης:

Όνομα:	Υπογραφή:

Ημερομηνία: 30 Αυγούστου 2016 .....

300_1_1_external_evaluation_report_program_template.docx